

Spm. nr. S 2215

Til trafikministeren (3/4 2000) af:
Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren tilkendegive regeringens holdning til de økonomiske forhold for de motorvejs- og motortrafikvejsprojekter, som amter og kommuner påtænker at gennemføre, blandt andet med hensyn til statstilskud, lånemuligheder og anlægsrammer?«

Begrundelse

Flere steder i landet overvejer amter - eventuelt i samarbejde med kommunerne - at anlægge motorveje eller motortrafikveje på amtslige vejstrækninger. Det er f.eks. tilfældet i Sønderjylland med hensyn til en motorvej fra Kipleve, og i Frederiksborg Amt i forhold til strækningen fra Frederikssund til Ballerup.

Hvis en sådan opgave skal bæres af de lokale myndigheder alene, vil det betyde en meget stærk belastning af den lokale økonomi. Det finder SF er godt, fordi det kan forhindre, at amterne vælger at bygge disse veje. Når der alligevel er planer om det, kan det være, fordi der nogen steder er en forventning om, at staten kan tænkes at lette den økonomiske byrde ved et sådant vejbyggeri. For at undgå at der bruges ressourcer på at undersøge projekter i forventning om sådanne lettelser ønskes en tilkendegivelse om, hvad amterne kan forvente af økonomiske forhold. Eller sagt på en anden måde, om regeringen er enig i, at der ikke skal kunne ydes statstilskud, dispensation fra lånerammerne eller fra anlægsrammerne til brug for byggeri af motorveje og motortrafikveje.

Svar (11/4 2000)

Trafikministeren (Jacob Buksti):

Efter lov om offentlige veje inddeles de offentlige veje i tre veklasser: Hovedlandeveje for hvilke trafikministeren er øverste forvaltningsmyndighed (statsveje), landeveje for hvilke amtsrådene er forvaltningsmyndighed (amtsveje) og kommuneveje for hvilke kommunalbestyrelserne er forvaltningsmyndighed. Loven bygger på et hovedprincip om ligestillede vejbestyrelser, der hver for sig har såvel det forvaltningsmæssige som det økonomiske ansvar for deres veje. I

overensstemmelse hermed er det i lovens § 21 fastsat, at det er amtrådet, der bestemmer, hvilke nye landeveje der skal anlægges, og hvilke bestående landeveje der eventuelt skal nedlægges. Tilsvarende er det i § 22 fastslået, at det er kommunalbestyrelsen der bestemmer, hvilke nye kommuneveje der skal anlægges, og hvilke bestående kommuneveje der eventuelt skal nedlægges.

Det er op til den enkelte vejbestyrelse at beslutte, hvilken vejstandard en eventuel ny vej skal have, og der er således efter vejlovgivningen ikke noget til hinder for, at f.eks. et amt kan beslutte at anlægge en ny vej i motorvejs- eller motortrafikvejsstandard.

Efter lovens § 11 kan trafikministeren med særskilt bevilling på finansloven yde bidrag til amtskommunale og kommunale vejforhold. Som eksempel herpå kan nævnes de særlige rådgighedspuljer til fremme af sikkerhed og miljø, der er optaget under finanslovskonto § 28.21.21. og som kan anvendes både til sikkerheds- og miljøprojekter på statens egne veje og til medfinansiering af tilsvarende projekter på amtskommunale og kommunale veje.

I forbindelse med vejaftalen fra 1996 mellem regeringen og Amtsrådsforeningen om omfordeling af det offentlige vejnet, der trådte i kraft den 1. januar 1998, blev 2/3 af det hidtidige statsvejnet overført til amterne, med den konsekvens, at det herefter er amternes ansvar at vedligeholde og udbygge de overførte veje på samme måde som de veje, amterne bestyrede i forvejen.

Det følger af det anførte, at amter og kommuner ikke kan påregne at få statstilskud til udbygning af eksisterende landeveje eller kommuneveje eller til anlæg af nye veje, der er udset til at afløse sådanne veje.

Amter og Kommuner har adgang til en række låne- og anlægsrammer. Disse rammer fastlægges ved de årlige aftaler mellem staten og de kommunale parter. Hvorvidt der kan gives dispensation fra disse rammer vil afhænge af de konkrete omstændigheder.

I begrundelsen for spørgsmålet er nævnt to konkrete vejprojekter. Da den eksisterende Frederikssundsvej som led i vejaftalen er overgået til staten følger heraf, at det i givet fald vil være en statslig opgave at anlægge en eventuel ny højklasset vej i Frederikssundfingeren. Det er derfor også Vejdirektoratet og ikke Frederiks-